

talrige Argumenter for og imod, men indskrænker mig til, hvad jeg ikke tidligere har haft Lejlighed til, kort at anføre følgende Hovedbetragtning, der for mig har været afgørende for trods Højesterets Modstand at fastholde Ønsket om Indførelsen af den i Lovforslaget angivne begrænsede offentlige Votering i Højesteret.

Naturligvis kan jeg i Hovedsagen tiltræde alle de Argumenter for offentlig Votering, som særlig det ærede Medlem Hr. Rytter nævnte: Hensynet til Sagførerne, Parterne, den offentlige Retsopfattelse; Retsbelæringen i det hele. Der kan tiltrænges den mest mulige Oplysning, ikke alene om Højesteretsdommenes ofte alt for kort begrundede Resultater, men ogsaa om de retlige Afgørelser i videre Forstand, som har ligget til Grund for den endelige Afgørelse. Der kan siges meget og meget godt herom, og alle disse Argumenter findes i Professor Munch-Petersens og Højesteretssagfører Baches Vota. Som sidstnævnte siger i „Ugeskrift for Retsvæsen“ for den 9. d. M.: „I det hele taget er det fra et almindeligt juridisk og menneskeligt Standpunkt trist og uhyggeligt, at den Sum af juridiske Tanker, som fremkommer under Højesterets Votering, skal ligge opmagasineret i nogle hemmelige Voteringsprotokoller.“ Jeg deler i Hovedsagen de af det ærede Medlem Hr. Zahle paa Grundlag af hans historiske Oplysninger fremsatte Betragtninger over den menneskelige Skrøbelighed og den Fanatisme, der heller ikke gaar Højesterets Dør forbi gennem Tiderne, og ikke alene i Provisorietiden.

Men dertil kommer en helt anden Betragtning; dertil kommer det, som i øvrigt har været min Hovedbetragtning og — undskyld, at jeg selv siger det — det, der synes det mig, er Udtryk for en noget videre Horisont, baaret af en noget mere principiell statsretlig Betragtning, end de mange gode enkelte Argumenter i øvrigt har været Udtryk for, en Betragtning, der gør, at jeg vil holde paa den offentlige Votering, selv om man mødte frem med langt flere og langt bedre Modargumenter, end den samlede Højesteret hidtil har stillet paa Benene.

Min Betragtning er den, at offentlig Votering i Højesteret i Virkeligheden er en logisk Konsekvens af den gældende Forfatning med den Myndighed og den overordentlige Magtstilling, som den tillægger Højesteret. Thi Højesteret kan ikke alene suverænt tilsidesætte Administrationens Afgørelser og afgrænse Administrationens Omraade efter sin Fortolkning af den gældende Ret, ganske uanset, om den parlamentariske Minister i

øvrigt har hele Rigsdagen med sig eller, hvad der er endnu bedre, hele Befolkningen. Men Højesteret menes endog i Almindelighed — ikke af mig, heller ikke af det ærede Medlem Hr. Zahle; vi er enige med Nellemann, Deuntzer og flere —, i Almindelighed menes Højesteret at have Myndighed til at tilsidesætte den samlede Lovgivningsmagts af Kongen stadfæstede, endda enstemmig vedtagne Beslutning i Lovsform, hvis eller i den Udstrækning en saadan efter Højesterets suveræne Fortolkning menes at stride mod en eller anden Bestemmelse i den gældende Grundlov.

Denne Opfattelse har Højesteret selv, for slet ikke at tale om, at Højesteret efter sin Opfattelse overfor den almindelige Lovgivningsmagt, hvor denne handler indenfor sit almindelige Omraade, kan tilsidesætte alt, hvad den mener ikke stemmer med den Fortolkning, Højesteret finder er den rigtige. Lovgivningsmagten kan ikke skabe sig selv nogen Art af Garanti for, hvorledes Højesteret til sin Tid vil fortolke eller forstaa Lovteksten. Med andre Ord, Højesteret, uafsættelig og suveræn, er, i alt Fald efter den almindelige juridiske Opfattelse af vor gældende Forfatning, dennes Slutsten.

Men vilde det nu ikke være en noget ejendommelig folkelig Forfatning i et i øvrigt saakaldt frit og demokratisk Land, der foreskriver for det første, at hvor Administrationens øverste Chefer handler, selv indenfor deres eget Omraade eller selv paa Kongens Vegne med hans Underskrift, har disse, altsaa Ministrene, fuldt ud Ansvar for enhver Handling, den være nok saa ubetydelig, og kan kræves til Regnskab for den af Folkerepræsentationen, og for det andet, at den samme Lovgivningsmagts Behandling af Sager foregaar gennem offentlige Forhandlinger, offentliggjorte Betænkninger med Ændringsforslag og Underændringsforslag, offentlig Begrundelse af de forskellige Standpunkter o. s. v., saaledes at enhver interesseret har Adgang til hele Materialet baade til Kritik og Oplysning, men at saa den samme demokratiske Forfatning for det tredje skulde bestemme, at hvor det derimod ikke drejer sig om Kongens, Ministrenes, Lovgivningsmagtens Afgørelser, men om de Afgørelser, som der almindeligt med Rette eller Urette tillægges endog den Betydning, at de binder baade Kongen, Ministrene og Lovgivningsmagten, nemlig Højesterets endelige afgørende Fortolkning, der skulde det være afhængigt af 13 fornemme Herrers private Opfattelse, om Befolkningen, Retsvidenskaben, Praktikere,